

Ход на проектите за модернизация на отбраната и въоръжените сили през 2009 година

Проект 1. Превъоръжаване на БА с автомобилна техника

Целта на проекта е повишаване на техническите показатели на автомобилната техника във въоръжените сили и постигане оперативна съвместимост с техниката от армиите на държавите-членки на НАТО.

Съгласно договора между Министерството на отбраната и „Даймлер“ АД за доставка на автомобилна техника, „Даймлер“ АД се задължава да достави на МО 73 автомобили през 2008 г. на стойност 7 154 000 € и 82 броя през 2009 г. на стойност 10 522 700 €. До момента са доставени договорените за 2008 г. Поради неизпълнение от българска страна на задължителните по договора авансово плащане и откриване на акредитив, доставки през 2009 г. не са извършвани и до момента държавата дължи неустойки в размер на 526 130 €

Офсет: Изпълняват се дейностите, договорени за 2008 и 2009 г. с офсетното споразумение към договора. Общата стойност на офсетното споразумение се равнява на 80% от стойността на договора за доставка, т.е. 14 141 307 € офсетни ползи (с коефициент) или 2 828 261 € номинал, от които 30 % директен и 70 % индиректен офсет. Директните офсетни дейности включват обучение на технически състав за обслужване и ремонт, доставка на подвижни ремонтни средства и резервни части, както и обучение на технически състав.

Индиректният офсет включва два проекта под управлението на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ), а именно експорт на закупени от български фирми софтуерни продукти и експорт на закупени от български фирми сензорни системи, като МИЕТ отчете преизпълнение на ангажиментите на немската компания в размер на 99 697 294 €, а в последния полугодишен отчет „Даймлер“ АД заявяват допълнително преизпълнение в размер на 40 064 046 €.

Проект 2. Придобиване на нови вертолетите за ВВС и ВМС

Целта на проекта е поетапна замяна на съществуващите на въоръжение във военновъздушните и военноморските сили транспортни вертолетите с нови, притежаващи съвременен оборудване по стандартите на НАТО.

Съгласно договора с фирма "EUROCOPTER - EADS", Франция на обща стойност 383 078 596 €, военновъздушните сили трябва да получат 12 вертолета „AS532AL Cougar“ (осем за тактически транспорт и четири за бойно търсене и спасяване), разпределени по три броя годишно през периода 2006 – 2009 г. Доставените в началото на 2009 г. два броя вертолетите и резервни части не са изплатени напълно от българска страна, поради което предвиденият за доставка през месец март 2009 г. вертолет не е доставен. Оставащото задължение е в размер на 40 % или приблизително 27 535 000 € и вертолетите са все още собственост на EUROCOPTER - EADS. Предвид този факт военновъздушните сили не могат да извършват летателна дейност с тях, а само мероприятия по техническото им съхранение. Дължимата неустойка е 0,01% от просрочената сума за всеки просрочен ден, но не повече от общо 5% от просрочената сума. За двата вертолета считано от 20.09.2009 г. и за доставените резервни части считано от 20.10.2009 г., максималната неустойка ще бъде в общ размер на 870 000 € и

ще бъде достигната за вертолетите на 30.01.2011 г., и на 05.03.2011 г. за резервните части.

Договорът предвижда и доставка за военноморските сили на шест вертолета "AS 565 MB – Panther", специална апаратура и резервни части. С допълнително споразумение през 2009 г. бе договорена промяна на графика на доставка и плащане на специалната апаратура и резервните части, отложени съответно за януари 2010 г. и януари 2011 г.

Включено в цената на договора и съгласно графика за приемане на въоръжение и пристъпване към експлоатация, през септември 2009 г. 18 летци и инженери трябваше да преминат опознавателен курс в базата на "Юрокоптер" във Франция, но Министерството на отбраната не беше в състояние да осигури средства за командироване и курсът бе отложен. Това налага ново планиране на подготовката на състава през 2010 г., което ще отложи оперативното използване на доставените вертолети.

Офсет: Съгласно офсетното споразумение към договора, офсетните ползи са на обща стойност 359 876 700 €. До момента „Юрокоптер“ среща затруднения в изграждането на инфраструктурата – техническа сграда, хангар и стоянка за авиационна техника за ВВС и сграда за техническо обслужване на авиационна техника за ВМС, с офсетни ползи на стойност от 15 000 000 €. Със закъснение е внесена проектна документация само за част от проектите и строителството на нито един от обектите не е завършено, което затруднява спазването на гаранционните условия за правилно съхранение на вертолетите.

Индиректните офсетни ползи се предвижда да възлязат на 105 676 700 €. Около 95 % от тях се покриват от първия и за момента единствен проект, одобрен от МИЕТ по това споразумение, а именно „Изграждане на аерокосмически технологичен център“ на стойност 100 000 000 €, който ще се изпълнява от „Consensus Imperial Innovation Commercialisation Center“.

- ***Подпроект „Възстановяване и модернизация на вертолети Ми-24“***

Целта на проекта е ремонт, удължаване на техническия ресурс и модернизация на авиониката на вертолети Ми-24 за постигане на оперативна съвместимост на ВВС със стандартите на НАТО и изискванията на ИКАО¹ за комуникационно и навигационно осигуряване, включително система за опознаване и визуализация на информацията.

Поради липса на финансови средства по проекта през 2009 г. не е работено.

- ***Подпроект „Възстановяване на вертолети Ми-17“***

Целта на проекта е ремонт, удължаване на техническия ресурс и поддържане на шест вертолета Ми-17 без извършване на модернизация.

Дейността се извършва от фирма „ТЕРЕМ“ ЕАД съгласно договор от 23 октомври 2007 г. Поради забавяне на ремонта през 2009 г. не бе доставен предвидения по графика на договора един брой отремонтиран вертолет.

¹ International Civil Aviation Organisation

Проект 3. Придобиване на транспортни самолети C-27J „Спартан“

Целта на проекта е повишаване на оперативните способности на ВВС чрез замяна на част от съществуващите транспортни самолети с нови за осигуряване на целия спектър от задачи за тактически превоз на личен състав, товари, материали и подразделения, медицинска евакуация и други подобни.

Съгласно сключения през февруари 2006 г. договор с компания „Алениа Аеронаутика“ – Италия се предвижда доставка на осем транспортни самолети C-27J „Спартан“, като цената за всеки от последните три броя самолети е 17 950 000 € без ДДС. Общата стойност на договора е 91 794 370 €, като 20 % от тях са заплатени авансово. Поради липса на финансови средства до края на 2009 г. акредитивът по договора с фирма „Алениа“ не беше открит и планираният за август 2009 г. трети самолет не бе доставен, както и не бяха извършени поредните доставки на консумативи, резервни части и специално наземно оборудване, на обща стойност около 14 454 700 €.

Дължимите неустойки за самолета и резервните части ще бъдат в общ размер на близо 725 000 €, който и ще бъде достигнат в края на април 2010 г. за самолета и в края на юни 2010 г. за резервните части.

Офсет: Общата стойност на офсетното споразумение към договора се равнява на 243% от стойността на договора за доставка, т.е. 223 000 000 € (с коефициент) или 66 750 000 € по номинал, разпределен на 68,3% директен и 31,7% индиректен офсет.

Директният офсет обхваща седем проекта, от които към настоящия момент само един е изцяло изпълнен и включва обучение на двама техници от ВВС, трансфер на ноу-хау и поддръжка „при поискване“ за период от две години. Съгласува се второ допълнително споразумение към офсетното споразумение за заместване на неизпълнените офсетни проекти с нов директен офсетен проект – обучение на летателен състав.

Проект 4. Придобиване и модернизация на кораби „Second Hand“²

Целта на проекта е придобиване на способност на военноморските сили за участие в съвместни операции на НАТО.

С решение на Министерски съвет от 03 юли 2008 г. министърът на отбраната бе упълномощен да подпише договор за закупуване на две фрегати Е-71 клас „Вилинген“ и един кораб тип минен ловец от клас „Флауър“. Договорът беше ратифициран със закон, приет от Народното събрание на 30 юли 2008 г., в сила от 20 август 2008 г. Според договора Република България закупува от Кралство Белгия посочените в таблица 1 кораби и оборудване.

Изискваните по договор плащания за 2009 г. не са извършени. Съгласно договора поддръждането в контейнери на сандъците с допълнителното оборудване (оръжие, боеприпаси и резервни части), натоварването на контейнерите на кораб в белгийско пристанище и превозването им до Република България е отговорност на държавата ни, но не е извършено поради липса на необходимите за това около 500 000 €. Не е извършено и плащането на вноската по договора за 2009 г. в размер на близо 10 000 000 €.

² „Second Hand“ = „втора ръка“, „втора употреба“, „на старо“. Официалното използване на английския термин е от етични съображения.

Поради необходимостта от запазване на съществуващите и придобиване на допълнителни необходими способности на тези кораби бяха предприети стъпки за модернизация на част от тяхното въоръжение и за добавяне на ново – подмяна на съществуващата бойна информационна управляваща система със система от съвременно поколение, преместване на ракетните комплекси, изграждане на вертолетна площадка и хангар за базиране на палубен вертолет и др.

Офсет: Към договора няма сключено офсетно споразумение.

таблица 1

Кораб, клас, име - българско име	Цена [€]	Доставен
фрегата клас „Вилинген”, F911 „Весдийп” - "Горди"	20 000 000	09.2008 г.
фрегата клас „Вилинген”, F910 „Вилинген” - "Верни"	20 000 000	03.2009 г.
минен ловец клас „Флауър”, M922 „Миосотис” - "Цибър"	8 000 000	03.2009 г.
допълнително оборудване за фрегатите	5 000 000	Не е транспортирано
допълнително оборудване за „минния ловец”	1 000 000	

Проект 5. Придобиване на нов тип многоцелеви самолет

- Подпроект “Придобиване на нов многоцелеви боен самолет”**

Целта е подмяна на съществуващия парк с оглед придобиване на ескадрила многоцелеви изстребители, оборудвани със съвременно електронно оборудване по стандартите на НАТО и съответното въоръжение.

Проектът е на етап “подготовка и проучване”.

- Подпроект: „Възстановяване на летателната годност на самолети МиГ-29”.**

Целта на проекта е възстановяване на летателната годност на наличните самолети МиГ-29, удължаване на техническия им ресурс сумарно на 40 години (до 2030 г.) и на 4000 часа и привеждането им към експлоатация по техническо състояние за изпълнение на задачи по охрана на въздушното пространство на Република България.

Съгласно договора с „РСК МиГ”- Руска Федерация, проектът обхваща възстановяването на 16 самолета МиГ-29 (12 бойни и 4 учебно-бойни) на обща стойност 48 804 500 \$ (~35 563 000 €), която е изплатена напълно до края на 2008 г. Към началото на май 2009 г. основните клаузи в договора са изпълнени – възстановена е летателната годност на 16 самолета МиГ-29 и същите са преминали на експлоатация „по техническо състояние“ до 2030 г. В края на 2009 г. изтече гаранционният срок на първите 10, а до април 2010 г. изтича и гаранционният срок на останалите шест самолета. Подготвя се споразумение с „РСК МиГ” за абонаментното им следгаранционно обслужване.

Офсет: Към договора няма сключено офсетно споразумение.

Проект 6. Развитие на средствата за комуникационно и информационно осигуряване – тактическа комуникационно-информационна система на Българската армия

Основната цел на проекта е осигуряване на необходимата оперативна съвместимост на тактическата комуникационно-информационна система (КИС) на войските при съвместни операции. При актуализацията на приоритетността на проектите, извършена през ноември 2009 г. проектът „Тактическа комуникационно-информационна система на Българската армия” е отделен от проекта „Развитие на средствата за комуникационно-информационно осигуряване”. Сформиран е колектив за разработване на тактико-техническото задание на проекта, което е утвърдено от заместник-министър на отбраната през май 2009 г., но проектът не е осигурен финансово поради липса на средства.

- ***Подпроект: Защита и безопасност на КИС, информационни системи и способности за работа в мрежова среда и развитие на комуникационната система на Българската армия***

В продължение на извършената в предходните години работа по модернизация на *стационарната* комуникационна система „Странджа” през декември 2008 г. е сключен договор с „Електрон Прогрес”-ЕАД за изграждане на оптични кабелни линии за привързване на обекти от стационарната комуникационна система на Българската армия и нейното разширяване и развитие чрез надграждане с MPLS/IP функционалност за развитие на стационарната комуникационна система „Странджа 2”. Договорът е на стойност 135 853 652 лв. със срок за изпълнение 2011 г. Авансово са преведени 40 000 000 лв. срещу пълна банкова гаранция. С реализирането на проекта се изпълнява основната част от задачата за освобождаване на честотни диапазони за цифрова телевизия съобразно задълженията ни по Европейското законодателство. Поради тази причина бе предвидено целево отпускане на суми от държавния бюджет през 2009 г., което обаче не се състоя. Проектът разчита на целево бюджетиране и през 2010 г.

През 2009 г. е изготвен системния проект. От 110 планирани за изграждане оптични линии са изготвени работни проекти за 33, десет от които са внесени за одобряване в съответните общини. Изгражда се една оптична кабелна линия. Изградени са два тестови центъра, сървърни ферми и е доставено част от оборудването за следващи етапи, като са усвоени около 27 000 000 лв.

В края на 2009 г. е подготвено допълнително споразумение за промяна на размера на доставките и услугите в съответствие с актуализирания системен проект. С оглед на липсата на финансиране на проекта, за 2010 г. е договорено извършване на доставки и услуги на стойността на неусвоената част от аванса, както и поетапно изпълнение в зависимост от възможностите за финансиране. При осигуряване на финансиране изпълнението ще приключи до 2013 г. и ще бъде на стойност около 202 000 000 лв. Предстои вземане на решение за подписване на допълнителното споразумение.

В рамките на същия подпроект през декември 2007 г. е сключен договор на стойност 2 898 000 лв. с „ЕЛТА-Р Ченкин и сие” СД за изграждане до декември 2010 г. на система за обмен на защитени съобщения в автоматизираната информационна система на Българската армия по протокол X.400 в съответствие на изискванията на НАТО. Предвидените за 2008 г. дейности на стойност 1 500 000 лв. са извършени и разплатени. За 2009 г. са извършени предвидените доставки и дейности за етапа в срок

последното тримесечие. Поради финансови затруднения не са изплатени дължимите 1 000 000 лв. за 2009 г., както и част от дължимите средства за извършените през м. януари 2010 г. дейности.

- **Подпроект: „Надграждане и разширяване на комуникационно-информационните и навигационни системи (КИНС) на военновъздушните сили“.**

През декември 2008 г. е сключен договор с „Балкантел“ ООД за доставки и услуги за надграждане и разширяване на КИНС на военновъздушните сили. Стойността на договора е 23 399 531 €, с два етапа и краен срок за изпълнение декември 2010 г. Финансовите средства за първия етап в размер на 15 728 982 € са платени авансово през 2008 г. (10 225 837 €) и 2009 г. (5 503 144 €). Етапът е изпълнен успешно и е усвоена голяма част от аванса, като остава през 2010 г. да се изплатят около 1 500 000 лв. за пълното му приключване.

Липсват финансови средства в размер на 7 670 549 €, необходими за втория етап на проекта, предвиждащ през 2010 г. доставки и услуги по изграждане на три комплексни свързочни апаратни и по надграждането и развитието на подсистемите за контрол на КИНС в единна интегрирана система за централизирано наблюдение и управление на основните възли на КИНС.

Договорът предвижда, при осигуряване на допълнително заплащане от 3 548 280€, доставяне, включително с комплект резервни части, инсталиране и курс за обучение за работа с многоканални радиостанции за замяна на радиостанции РАЕ 3060, осигуряващи допълнителни и необходими работни режими на апаратурата; доставка и курс за обучение със стандартен НАТО криптор за радиостанциите.

Офсет: Към договора няма сключено офсетно споразумение.

Проект 7. Окомплектоване на силите за специални операции със снаряжение, техника и парашутно-десантно имущество

През февруари 2009 г. е сключен и до септември с.г. изпълнен договор на стойност 356 266 €, с "Берета трейдинг" ООД за доставка на седем комплекта за височинни скокове и допълнително оборудване, както и обучение за работа с комплектите в САЩ на шест военнослужещи.

Проект 8. Придобиване на системи за разузнаване, ранно предупреждение и мониторинг на ядрени, химически и биологически агенти

Целта на проекта е развитие на способностите на Българската армия, свързани с мисиите, задачите и съюзните ангажменти за мониторинг, ранно предупреждение и защита от ЯХБ агенти, както по време на мисии и операции, така и в случай на терористични актове и крупни промишлени аварии.

За реализация на проекта е сключен договор с фирма „ЕЛТА-Р-Ченкин и сие“ СД. Проектът е на стойност 43 396 268 лв. (от тях 43 321 712 лв. капиталови разходи) е със срок за изпълнение от 2005 до 2015 година. До края на 2008 г. са извършени доставки и направени разходи в размер на 515 763 лв. Изпълнителят е извършил предвидените за 2009 г. доставки, но не са му изплатени дължимите за това средства на обща стойност 1 194 000,00 лв. Съгласно планирания бюджет на проекта до края на 2015 г. остава да бъдат изплатени 42 805 949 лв.

При тези финансови параметри приоритетно се извършват доставките, нужни за изпълнение на поетите ангажменти пред НАТО, при това само на отделни малки елементи от тях, като например някои типове дозиметрични прибори и средства за химическо и бактериологично разузнаване. Тежката ресурсна обстановка принуждава разглеждане дори на варианти за промяна на обхвата на средствата за радиационно и химическо разузнаване, включително редуциране на броя на бронираните разузнавателни машини за радиационно и химическо разузнаване. Последното директно ще доведе до намаляване на реалната степен на защита на подразделенията.

Офсет: Към договора няма сключено офсетно споразумение.

Проект 9. Брегова радиолокационна система „Екран“ за контрол на корабоплаването и охрана на морската граница

Целта на проекта е изграждане на съвременна автоматизирана система за добиване на информация за надводното, подводното и въздушното пространство и създаване на единна картина за обстановката на море, която да функционира като интегрална част от информационната система на НАТО и да бъде военният компонент на Националната интегрирана система за информация и контрол на морските пространства на Република България.

През 2008 г. са сключени следните договори:

- (1) С Navy International Program Office, САЩ (изпълнител Forward Slope Ins., San Diego) за изграждане на елементи от системата „Екран–FMF с финансиране по FMF³ на стойност 9 905 337 \$ (~7 254 300 €) и срок на завършване август 2011 г. През 2008 г. и началото на 2009 г. беше извършен ремонт на инфраструктурните обекти за разполагане на доставяната по договора апаратурата. През юли 2009 г. американската страна инспектира извършената в инфраструктурните обекти работа. Доставките по договора се очаква да започнат през първото тримесечие на 2010 г.
- (2) С изпълнител фирма “Про Макс 99” ЕООД за проектиране и изграждане на интегрирана система за командване и управление на военноморските сили на стойност 68 721 290 лв. и срок на завършване юли 2012 г. През 2009 г. приключи първият етап включващ проектиране на системата и доставки за оборудване на командните пунктове на военноморските сили.
- (3) С изпълнител фирма „Черно Море” АД Варна” за техническо усъвършенстване на съществуващия базов модел на подвижна радиолокационна станция за противоминно наблюдение „Медуза”, на стойност 1 474 000 лв. и срок на завършване декември 2009 г. Договорът е изпълнен в срок.

Офсет: Към договорите няма офсетни споразумения.

Проект 10. Радиолокационни системи за опознаване „свой-чужд” по стандартите на НАТО и ИКАО

Целта на проекта е изграждане на радиолокационна система за опознаване “свой-чужд” по стандартите на НАТО и ИКАО, която да осигури единна информация

³ За FMF виж проект 13.

за държавната принадлежност на въздухоплавателните средства, формиране на вторично радарно покритие, освобождаване на радиочестоти за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) и подмяна на радиолокационни запитвачи, работещи по системата „Кремний”.

През декември 2008 г. е сключен договор с фирма „Про Макс 99” ЕООД на стойност 94 318 922 лв. за доставка, инсталиране и въвеждане в експлоатация на електронно и комуникационно оборудване за въвеждане на универсални мобилни комуникации за наземно цифрово телевизионно и радиоразпръскване в частта адаптиране на наземни радиолокационни станции и комплекси от военновъздушните сили за освобождаване на канали за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване – DVB-T”. Срокът за изпълнение на договора е октомври 2011 г.

През 2009 г. са извършени дейностите, предвидени в първият етап на проекта, като Министерството на отбраната дължи плащане по него от 2009 г. в размер на 1 069 364 лв., което ще натовари извънпланово бюджета за 2010 г.

Проект 11. Проектиране и строителство на кораб клас “Многоцелева корвета” за нуждите на военноморските сили.

Целта на проекта е обновяване на корабния състав на военноморските сили и постигане на необходимата оперативна съвместимост с корабите на държавите-членки на НАТО посредством проектиране и строителство на четири кораба клас „Многоцелева корвета”.

Проектът стартира с решение на министъра на отбраната № 364 от септември 2004 г. за откриване на процедура за възлагане на специална обществена поръчка с предмет „Проектиране и строителство на кораб клас – Многоцелева корвета” за нуждите на военноморските сили. Комисията за провеждане на преговори за възлагане на обществената поръчка е заседавала на два етапа в периода от януари до май 2005 г. След задълбочен сравнителен анализ на техническите параметри, цените и финансовите схеми за реализиране на проектите, размера на офсета и офсетните проекти, комисията е предложила на министъра на отбраната да одобри за изпълнител на проекта класираната на първо място оферта на стойност 749 000 000 € на фирма “Armaris” – Франция, дъщерна на френската военна корабостроителна компания DCNS⁴.

В периода от 2005 до 2008 г. по проекта няма практически стъпки за реалното му изпълнение, поради липса на решение за неговото стартиране.

През 2008 г. министърът на отбраната актуализира състава на комисията за провеждане на преговори за възлагане на обществена поръчка, поради настъпили изменения в статута на служителите-членове на комисията през трите години от нейното учредяване (размествания, пенсиониране и др.).

В периода от май до ноември 2008 година комисията и представители на фирма „Армарис” – Франция са провели осем съвместни заседания, на които е постигната договореност доставката и плащането да бъдат по схемата „два плюс два“, но фирмата е предложила цена от 498 000 000 € за два кораба, подлежаща на завишаване с до 13 % през годините на плащанията, предвиждайки инфлацията и промените в цените на енергията и материалите. Това предложение надвишава с почти

⁴ Компанията DCNS обединява в едно целия френски капацитет за военно корабостроене, като 75 % от нея е собственост на френската държава и 25 % на Thales.

50 % офертата от 2005 г., като комисията го определя за нереално дори и при отчитане на годишната инфлация от 4,0 ÷ 4,5 % през въпросните три години от класирането на офертата до повторното ѝ разглеждане.

Въпреки тази разлика в офертата от тази, с която е спечелен търга преди три години, както и мнението на комисията за нейната неприемливост, е пристъпено към изготвяне на проектодоговор при тези параметри. По част от клаузите на изготвения проект на договор и офсетно споразумение няма постигнато съгласие и работата по договарянето е преустановена.

През февруари 2009 г. фирмата-майка DCNS е внесла в Министерството на отбраната предложение за сключване на лицензно споразумение за построяване на кораб клас „Многоцелева корвета“. Според комисията, проблем представлява фактът, че предложеният проект не е реализиран до сега, което прави риска от подобно лицензионно споразумение недопустимо висок. Техническите характеристики на кораба по проекта са идентични с тези по преговорите с „Армарис“ от 2008 г. За решение по предложението работи назначена от министър-председателя междуведомствена работна група под председателството на министъра на външните работи. Поради липса на необходимите за реализиране на проекта финансови средства, дейността по проекта е замразена.

Проект 12. Възстановяване и поддръжка на летателната годност на седем самолета „Пилатус“

Целта на проекта е да бъде възстановена изправността и да се поддържа летателната годност на самолетите „Пилатус“ от състава на военновъздушните сили - шест броя РС-9М и един брой РС-12.

През 2009 г. бе сключено рамково споразумение с валидност до края на април 2013 г. с фирма „Pilatus Aircraft Ltd“ – Швейцария. В рамките на споразумението с фирмата се сключват годишни договори с конкретизиране на доставките, услугите и ремонтите. Първият годишен договор със срок до края на април 2010 г. е на стойност 3 111 168 швейцарски франка (~2 123 660 €) и включва възстановяване изправността на четири от шестте самолета „Пилатус“ РС-9М и на самолета „Пилатус“ РС-12. До края на 2009 г. реализацията му е съгласно графика и вече два от самолетите РС-9М са в летателна експлоатация. Възстановяването на другите два ще стане след последните доставки през април 2010 г. Всички доставки на резервни части и ремонти по самолет РС-12 са извършени съгласно договора.

Офсет: Към договора няма сключено офсетно споразумение.

Проект 13. Проекти по програмата на САЩ за чуждестранно военно финансиране

В рамките на американската Варшавска инициатива Република България се включва в програмата на САЩ за чуждестранно военно финансиране (FMF⁵) през 1995 г. Програмата осигурява безвъзмездна финансова помощ, предоставена от Държавния департамент на САЩ и дава възможност на чуждите правителства да закупуват отбранително имущество, оборудване и услуги. Съгласно механизма на функциониране на програмата Американският конгрес всяка година гласува размера на безвъзмездната финансова помощ за Република България, като средствата се отпускат за започване на нови проекти и за продължаване на следващите фази на текущи

⁵ Foreign Military Financing

проекти. Не се допуска финансиране на поддръжката на вече придобити или развивани способности.

Програма FMF е само възможен допълнителен източник за финансиране в подкрепа на придобиването на способности от въоръжените сили на Република България, като приоритетни са проектите в подкрепа на експедиционните способности на подразделения от въоръжените сили на Република България, участващи в съюзнически операции, както и свързаните с това обучение, оборудване и логистична поддръжка. Приоритизирани, критериите на американската страна за оценка на проекти по програма FMF са (а) Осигуряване на способности за развърщане, (b) Оперативна съвместимост с НАТО, (c) Декларирани от наша страна нишови способности и (d) Сигурност в района на Черно море.

В изпълнение на Споразумението между Република България и САЩ за икономическа, техническа и друга помощ⁶, към момента по програма FMF активно се изпълняват 20 договора.

Офисът за военно сътрудничество към посолството на САЩ представлява американската страна, в частност Агенцията на САЩ за сътрудничество в областта на отбраната и сигурността⁷. Към октомври 2008 г. отворените договори по програма FMF са на обща стойност 77 500 000 \$ и към 30.06.2009 г. оставащите плащания по тези договори са в размер на 18 400 000 \$.

За 2009 г. по програма FMF са отпуснати 7 400 000 \$ млн., като са подписани договори за доставка на полева инструментална система за тренировка на стойност 3 140 000 \$, за консултантска помощ от Центъра за гражданско-военни отношения, Монтерей, САЩ на стойност 1 900 000\$, за подпомагане на обучението по английски език на стойност 324 000 \$ и втора фаза на пилотен проект „Информационна система логистика на Българската армия” на стойност 2 500 000 \$. Подписано е изменение и допълнение към договора за поддръжка на Центъра за въздушен суверенитет на стойност 375 000 \$ и продължиха доставките на оборудване и техника за авиобаза Граф Игнатиево на обща стойност 345 000 \$. През годината бе изпълнена и втората фаза на „Изследване на системите C4ISR”, приключена с икономия от 300 000 \$.

САЩ предостави на Министерството на отбраната и помощ в размер на 2 000 000 \$ от Коалиционния фонд за солидарност за подготовка на личния състав от Българската армия, участващ в мисии. Средствата са разпределени между видовете въоръжени сили: 1 000 000 \$ за военновъздушните сили, 500 000 \$ за Сухопътни войски и 500 000 \$ за военноморските сили.

⁶ Ратифицирано със закон, приет от Народното събрание на 21.12.1998 г., в сила от 01.02.1999г.

⁷ Defence Security Cooperation Agency - DSCA